

Rozenburger Porselein.

ROZENBURGER PORSELEIN.
DOOR MR. EDUARD VAN
TSOE--MEIREN. † † † † † † †

De pottenbakkerij is wel een van de aller-oudste kunsten.

In het zeer ver verleden bepaalde men er zich toe vaatwerk uit leem of klei vervaardigd in de zon te laten drogen. Eerst later kwam men er toe het vuur te hulp te roepen, waardoor grooter duurzaamheid aan die anders zoo brooze voorwerpen verzekerd wordt, wier eigenschappen dan grootendeels met onze bloempotten overeenkomen. Zij blijven te poreus om er vloeistoffen of vet in te kunnen bewaren.

Om daartoe geschikt te zijn moeten zij bedekt worden met een dun laagje glas, of tot zulk een warmte verhit worden, dat de pottenbakkersklei, waaruit zij bestaan, tot een begin van smelting is gekomen.

Eeuwen lang bleef het daarbij, in de bekende wereld. Men had aardewerk en men had steengoed, in allerlei aard en vorm en op allerlei wijzen versierd, en men heeft het nog.

Bloempotten, metselsteenen, roode dakpannen, behoren grootendeels tot het onverglaasde aardewerk, grof keukengerij, als koekenpotten en stoofpannen, behoort met muurtegels en oud-Delfsch tot het verglaasde aardewerk, terwijl kruiken, Keulsche potten en granieten eetserviezen tot het steengoed gerekend worden.

De Chineezers verstonden intuschen de kunst de klei voor hun vaatwerk zoodanig te kiezen en het aan zulk een hooge hitte bloot te stellen, dat het bij het bakken geheel en al, uiterlijk en innerlijk, zonder

zijn vorm te verliezen, tot samensmelting geraakte en tot een soort glas overging.

Het oudste bericht daaromtrent komt voor in een Arabisch handschrift van de Nationale Boekery te Parijs, waarin Soliman, een Arabisch koopman, zijn reis naar Indië en China in 851 ondernomen, beschrijft.

In later eeuwen geraakte nu en dan een stuk van dit Oostersche werk langs groote omwegen naar het Westen. De groote Venetiaansche reiziger Marco Polo is de eerste geweest die het den naam van porselein gaf.

Dit voortbrengsel van het Oosten werd op zeer hoogen prijs geschat. Niet alleen dat het mooi, vreemd en hoogst zeldzaam was, er werden ook allerlei eigenschappen aan toegeschreven, die het eigenlijk onwaardeerbaar moesten maken.

Een porseleinen vaas heette te zullen springen als men er vergif in goot!

Zoo behoorde porselein tot de schatten van vorsten, werd het in gouden randen gevat en op hooger prijs gesteld dan dit edel metaal.

De Portugeezen brachten het, in den tijd dat zij het handeldrijvend volk bij uitnemendheid waren, in groote hoeveelheid aan.

Weldra namen wij, Nederlanders, hun plaats in. In 1602 werd de Oost-Indische Compagnie opgericht, die weldra bij scheepsladingen vol dit breekbaar goed aanvoerde. De mode maakte er zich meester van.

Waarschijnlijk deed de invoering van de thee daar het hare toe. Thee en porseleinen

